

SENG

SOŠKE ELEKTRARNE NOVA GORICA d.o.o.

**POROČILO O
OKOLJSKEM PREGLEDU ZA LETO 2008**

– VODSTVENI PREGLED –

pripravila:

predstavnik vodstva za ravnanje z okoljem

A. Rejec, pomočnik dir. za razvoj in stike z j.

prejemniki: direktor, kolegij direktorja

Nova Gorica, januar 2009

UVODNA POJASNILA

Po določenih Poslovnika vodenja je poročilo o okoljskem pregledu eden izmed vhodnih dokumentov za vodstveni pregled, ki vsebuje informacije v zvezi z:

- oceno izpolnjevanja zakonskih zahtev in drugih zahtev, na katere je organizacija pristala,
- rezultati presoj na področju ravnanja z okoljem,
- okoljskimi pobudami in pritožbami,
- učinki ravnanja organizacije z okoljem,
- okvirnimi in izvedbenimi cilji in programi,
- ukrepi, ki so sledili iz predhodnih vodstvenih pregledov,
- spremenjenimi okoliščinami, vključno z razvojem zakonskih in drugih zahtev, povezanih z njenimi okoljskimi vidiki,
- predlogi za izboljšave.

KAZALO VSEBINE

1	OCENA IZPOLNJEVANJA ZAKONSKIH ZAHTEV IN DRUGIH ZAHTEV, NA KATERE JE ORGANIZACIJA PRISTALA	4
2	REZULTATI PRESOJ NA PODROČJU RAVNANJA Z OKOLJEM	5
3	OKOLJSKE POBUDE IN PRITOŽBE	5
4	UČINKI RAVNANJA ORGANIZACIJE Z OKOLJEM	6
5	OKVIRNI IN IZVEDBENI CILJI IN PROGRAMI	6
6	UKREPI, KI SO SLEDILI IZ PREDHODNIH VODSTVENIH PREGLEDOV	7
7	SPREMENJENE OKOLIŠČINE, VKLJUČNO Z RAZVOJEM ZAKONSKIH IN DRUGIH ZAHTEV, POVEZANIH Z OKOLJSKIMI VIDIKI	7
8	PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVE	8
9	PLAN AKTIVNOSTI IN POTREBNIH VIROV ZA NASLEDNJE PLANSKO OBDOBJE	8
10	PRILOGE	9

1 OCENA IZPOLNJEVANJA ZAKONSKIH ZAHTEV IN DRUGIH ZAHTEV, NA KATERE JE ORGANIZACIJA PRISTALA

V okviru Okoljskega planiranja – OP08 pregledujemo in dopolnjujemo tabelo: Register okoljskih vidikov in vplivov, ocena pomembnosti, ukrepi in programi, kjer so razvidne povezave med pomembnimi okoljskimi vidiki in vplivi ter veljavno relevantno zakonodajo. Uveden in utečen postopek prepoznavanja okoljskih vidikov in vplivov ter načrtovanje ukrepov v zvezi z njimi pregledujemo (merimo) s posebnim vprašalnikom (O27) za prepoznavanje okoljskih vidikov in vplivov pri načrtovanju večjih vzdrževalnih del in projektov. Postopek izvedejo nosilci za načrtovane posege v sodelovanju s predstavnikom vodstva za ravnanje z okoljem. Ugotovitve in prepoznane ukrepe upoštevajo nosilci pri izbiri tehnologije in načrtovanju del.

V letu 2008 je bil, skladno z določili spremenjene zakonodaje, pripravljen Načrt gospodarjenja z odpadki, ki zajema celotno družbo in dejavnosti SENG ter se uporablja v vseh elektroenergetskih objektih in poslovnih stavbah ter prostorih, v katerih družba opravlja svojo dejavnost. Izdelan je za dobo štirih let in zajema obdobje od leta 2008 do vključno 2011.

Načrt gospodarjenja z odpadki opredeljuje:

- splošne informacije in obrazložitev posameznih definicij,
- opise tehnologij kjer so glavni viri odpadkov ter nastajanje odpadkov v preteklem obdobju,
- predvidene trende nastajanja odpadkov v 4-letnem obdobju,
- obstoječe in predvidene tehnične, organizacijske ter druge ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje nastajanja odpadkov.

Poleg Načrta gospodarjenja z odpadki, je družba sprejela navodila za ravnanje z:

- odpadnimi olji,
- nevarnimi odpadki,
- komunalnimi odpadki,
- gradbenimi odpadki,
- odpadno embalažo,
- odpadno elektronsko opremo,
- odpadnimi baterijami,
- azbestom ter
- splošna navodila, kjer so podane definicije.

Sprejeti zakoni in podzakonski akti v letu 2008, ki vplivajo na naše poslovanje:

- Zakoni:
 - Sprememba zakona o vodah (junij 2008),
 - Sprememba energetskega zakona (julij 2008).
 - Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu okolja (julij 2008)
- Podzakonski akti:
 - Uredba o odstranjevanju odpadnih olj (marec 2008).
 - Uredba o ravnanju z odpadki, ki vsebujejo azbest (april 2008).
 - Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (april 2008).
 - Uredba o ravnanju z odpadki (april 2008).
 - Uredba o vrstah objektov glede na zahtevnost (april 2008).
 - Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (april 2008).
 - Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o mejnih vrednosti kazalcev hrupa v okolju (april 2008).
 - Uredba o območju za določitev strank v postopku izdaje gradbenega dovoljenja (april 2008)

- Pravilnik o projektni dokumentaciji (junij 2008)
- Uredba o ravnanju z baterijami in odpadnimi baterijami (julij 2008)
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi (september 2008)
- Pravilnik o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje. (november 2008)

Družba upošteva vse zakonske in druge zahteve, tako zunanje kot notranje, pri izvajanju in vzdrževanju sistema ravnanja z okoljem.

2 REZULTATI PRESOJ NA PODROČJU RAVNANJA Z OKOLJEM

Notranja presoja: ni bilo ugotovljenih neskladnosti in ostalih ugotovitev, ki bi zahtevale takojšnje ukrepanje. Prav tako ni bilo podanih priporočil.

V okviru zunanje presoje so bila podana sledeča priporočila:

- Preveri naj se, če organizacija poleg že prepoznanih okoljskih vidikov ne povzroča še drugih vplivov na okolje, kot ja npr. svetlobno onesnaževanje, uporaba ozonu škodljivih snovi ipd. V tej zvezi naj se sistematično preverijo še zakonodajne zahteve z navedenih področij, npr. Uredba o uporabi ozonu škodljivih snovi in fluoriranih toplogrednih plinov (UL RS št. 78/08), Uredba o mejnih vrednosti svetlobnega onesnaževanja (UL RS št. 81/07 in 109/07) itd. ter obveznosti organizacije SENG glede izpolnjevanja teh zahtev.
- Proučijo naj se prednosti, če bi se vse dlje časa trajajoče aktivnosti, ki so povezane z okoljem, vodile v obliki okoljskih programov (cilj, odgovorna oseba, rok izvedbe itd.). Primer: v letu 2008 je bila izpeljana vrsta aktivnosti za izboljšanje načina ravnanja z odpadki.

3 OKOLJSKE POBUDE IN PRITOŽBE

V družbi s posebno pozornostjo sprejemamo in spremljamo okoljske pobude in pritožbe ter jih sistematično in dokumentirano obravnavamo. Pri tem sledimo pozitivnemu pristopu v zadovoljstvo vseh zainteresiranih strani.

V preteklem obdobju po zadnjem okoljskem pregledu smo prejeli in obravnavali 3 okoljske pobude, ki smo jih izkoristili kot prejemanje in obravnavo pobud in predlogov zunanjih zainteresiranih strani. Med njimi so vloge za soglasja za uporabo prostorov oz. zemljišč za prireditve raznih kulturnih dogodkov ter vsakoletne prireditve Noč na jezeru na Most na Soči.

V letošnjem letu smo izdelali brošure za HE Solkan, sistem HE Plave in sistem HE Doblar. Brošure so namenjene tehnični predstavitvi posamezne hidroelektrarne. V naslednjem letu bomo pripravili še samostojno brošuro za HE Zadlaščica ter štiri brošure, ki bodo vključevale male hidroelektrarne.

4 UČINKI RAVNANJA ORGANIZACIJE Z OKOLJEM

Za doseganje okoljske učinkovitosti smo vzpostavili sistem upravljanja z okoljem, tako da smo najprej ocenili svoj vpliv na okolje, določili okvirne (strateške) in izvedbene (merljive) cilje za zmanjševanje teh vplivov ter aktivnosti z odgovornimi nosilci, časovnimi mejniki in kontrolnimi točkami (vmesne in končne faze) za doseganje ciljev. Poleg tega se za vsak vpliv oceni predvidene stroške in učinke oziroma prihranke, ki nastanejo z izvajanjem programov za doseganje teh ciljev.

Primer:

VPLIV: Odstranjevanje plavin

OKVIRNI (STRATEŠKI) CILJ:

Črpanje in gospodarno izkoriščanje prodnih naplavin s čim manjšim vplivanjem na okolje

IZVEDBENI (MERLJIVI) CILJ: zajeti v letnem programu črpanja prodnih naplavin

ODGOVORNA OSEBA: predstavnik ravnanja z okoljem, MOP

AKTIVNOSTI S ČASOVNIMI MEJNIKI IN KONTROLNIMI TOČKAMI:

Priprava letnega programa črpanja prod na območju koncesije SENG, potrditev na pristojnem ministrstvu, izvedba programa

STROŠKI IN UČINKI:

Z izdelanimi in potrjenimi programi odstranjevanja plavin je manjši vpliv na bivalno okolje ter manjša možnost za nastanek poplav in ekološke škode na ekosistemu vodotoka. S tem so posledično tudi odškodninske zahteve manjše. Prod je mogoče tudi tržiti.

Negativen učinek nam predstavlja Uredba Vlade RS o povečanju koncesijske dajatve iz 7% na 10% (izdana v juliju 2006) ter Uredba Vlade RS o vodnih povračilih (november 2002), na podlagi katere je sprejela sklep o določitvi cene vodnih povračil za rabo vode in naplavin za leto 2007 (december 2006) ter nam tako povečala dajatve za 750%.

Zaradi nerazumljivega povečanja vodnih povračil in zaradi škode, ki je nastala po ujmi septembra 2007, je bila oktobra 2007 in ponovno julija 2008 na MOP dana pritožba zoper odločb o vodnih povračilih. Poleg tega se je konec leta 2008 vložilo pobudo na ustavno sodišče za oceno ustreznosti in zakonitosti Uredbe o vodnih povračilih za rabo vode za proizvodnjo v HE do 10 MW in v HE 10 MW in več ter za rabo prod in mivke. Postopek še teče.

5 OKVIRNI IN IZVEDBENI CILJI IN PROGRAMI

Pri postavljanju okoljskih ciljev upoštevamo pomembne okoljske vidike in vplive, stanje izvajanja zakonskih in drugih zahtev, tehnološke zmožnosti ter finančne, izvedbene in poslovne zahteve. Za doseganje okoljskih ciljev sprejemamo in izvajamo ukrepe in okoljske programe.

Okoljske programe beležimo v preglednici, kjer spremljamo programe ki potekajo, stopnjo izvedbe posameznega programa in zaključene programe.

V prilogi je podan seznam okoljskih programov z opisom stanja izvajanja in porabo sredstev za preteklo obdobje.

V prihodnje ostaja odprtih 5 okoljskih programov, od tega so trije stalni. Dva se izvajata v skladu z letnimi programi, to sta odstranjevanje plavin in večnamenska izraba prostora okoli zajezitev vode, tretji – zmanjšanje vplivov na okolje zaradi odvzema vode, pa se izvaja na podlagi letnih pogodb. Program za pridobivanje koncesije za gospodarsko izkoriščanje vode v

malih hidroelektrarnah je v zaključni fazi, saj smo sklenili vse koncesijske pogodbe. Vežano na isti program je še izdelava prilog h koncesijskim pogodbam v katerih je opredeljeno izvajanje pogojev, določenih v vodnem dovoljenju ali koncesiji, ki se nanašajo na varstvo voda in ohranjanje naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo pred škodljivim delovanjem voda.

Program za praznitev jezera je na usklajevanju in dogovarjanju s HSE.

6 UKREPI, KI SO SLEDILI IZ PREDHODNIH VODSTVENIH PREGLEDOV

Na predhodnem vodstvenem pregledu posebne zadolžitve oz. ukrepi niso bili podani.

7 SPREMENJENE OKOLIŠČINE, VKLJUČNO Z RAZVOJEM ZAKONSKIH IN DRUGIH ZAHTEV, POVEZANIH Z OKOLJSKIMI VIDIKI

Za naše poslovanje ima vpliv:

- izdaja zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu okolja, ki obravnava temeljna načela varstva okolja, ukrepe varstva okolja, spremljanje stanja okolja in informacije o okolju, ekonomske in finančne instrumente varstva okolja; zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o vodah ter
- zakon o spremembah in dopolnitvah energetskega zakona, ki določa načela energetske politike, pravila za delovanje trga z energijo, načine in oblike izvajanja gospodarskih javnih služb na področju energetike, načela zanesljive oskrbe in učinkovite rabe energije ter pogoje za obratovanje energetskih postrojenj, pogoje za opravljanje energetske dejavnosti, ureja izdajanje licenc in energetskih dovoljenj ter organe, ki opravljajo upravne naloge po tem zakonu.

V letošnjem letu je bilo izdanih kar nekaj novih podzakonskih predpisov in sprememb teh, ki vplivajo na področje ravnanja z okoljem in s tem na samo poslovanje. Največ novosti je bilo na področju ravnanja z odpadki ter na področju graditve objektov.

V jesenskem času je potekala rušitev začasne ločne pregrade, ki je ščitila gradbeno jamo vtočno – iztočnega objekta za CHE Avče. Od 10.9. do 10.10.2008 je bilo jezero HE Plave popolnoma izpraznjeno. Sočasno z rušitvijo začasne pregrade se je izvajalo tudi intenzivno čiščenje prodnih naplavin v celotnem akumulacijskem jezeru HE Plave. Dela so se izvajala na lokacijah, kot so bila določena v posebnem programu »Plan rednih vzdrževalnih del – odstranjevanje plavja in naplavin na območju koncesije, podeljene s pogodbo št. 46501-37/01 z dne 15.7.2002« za leto 2008. Na podlagi omenjenega programa se je izvajalo čiščenje proda na celotnem koncesijskem območju SENG-a. V tem programu je bil določen tudi način, čas in količina odvzema naplavin ter vsi ukrepi, ki so bili potrebni za izvajanje del. Program je bil potrjen s strani Ministrstva za okolje in prostor.

Po opravljenih meritvah posameznih parametrov, ki so zajeti v tabeli: Ključni parametri ravnanja z okoljem, so podana letna poročila in sicer:

- za obratovalni monitoring, kjer se meri vodno in obvodno okolje, kakovost reke, spremembe temperature, dinamiko rečnega korita, itd: Poročilo o izvajanju monitoringa na koncesijskem območju reke Soče za leto 2008; Limnos d.o.o. Ljubljana

- za tehnično opazovanje, kjer se opazuje deformacije objektov (geodetske meritve, vizualni pregledi in inženirsko geološki pregledi brežin) ter opazovanje podtalnice na območju pregradnega objekta (analiza meritev piezometričnih pritiskov in meritve na terenu), ZAG Ljubljana:
 - Poročilo št. M 90/08-710-1 o tehničnem opazovanju pregradnega objekta HE Solkan
 - Poročilo št. P 90/08-710-2 o tehničnem opazovanju pregradnega objekta HE Plave – jez v Ajbi
 - Poročilo št. P 90/08-710-4 o tehničnem opazovanju pregradnega objekta HE Dobljar
- za odpadke, kjer se vodi vrsta in količina odpadkov pri pristojni službi SENG-a.
- meritve hrupa so se, skladno s programom, ki predvidevajo meritve na 3 leta, izvedle v letu 2007.
- meritve elektromagnetnega sevanja se bodo, skladno s programom, ki predvideva meritve na 5 let, izvajale v začetku leta 2009.

V okviru HSE je spremljanje standarda ISO 14001:2004 organizirano v okviru ekološkega kolegija, v katerem aktivno sodelujemo.

8 PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVE

V tabeli Register okoljskih vidikov in vplivov, ocena pomembnosti, ukrepi in programi se bo, pod rubriko Izredni dogodki, natančneje specifikiralo izredne dogodke.

9 PLAN AKTIVNOSTI IN POTREBNIH VIROV ZA NASLEDNJE PLANSKO OBDOBJE

V naslednjem planskem obdobju bomo obravnavali pobude in v kolikor bodo sprejemljive, jih realizirali.

Med pomembnejše vire uvrščamo preglednico Okoljskih programov, za katere so predvidena sredstva v višini cca 110.000 EUR, v katerih niso vključena sredstva za koncesijsko dajatev in vodno povračilo.

Pomembnejši program v zvezi s sklenitvijo koncesijskih pogodb za mHE in v tej povezavi določitev ekološko sprejemljivega pretoka Qes za vse mHE ter izdelava prilog h koncesijskim pogodbam za mHE, se bo nadaljeval še v letu 2009.

Dajatve za obremenjevanje okolja se nekontrolirano in neplanirano povečujejo (kot smo že omenili: Sklep o določitvi cene za osnove vodnih povračil za rabo vode, naplavin in vodnih zemljišč za leto 2007, št. 138/06).

10 PRILOGE

- Register okoljskih vidikov in vplivov
- Cilji in programi ravnanja z okoljem
- Pregled ključnih okoljskih parametrov
- Vprašalnik za prepoznavanje okoljskih vidikov in vplivov pri načrtovanju večjih vzdrževalnih del in projektov

pripravil:

predstavnik vodstva za ravnanje z okoljem
mag. A. Rejec, pomočnik dir. za razvoj in stike z j.

prejemiki: direktor, kolegij direktorja

Nova Gorica, januar 2009